

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту наказу Міністерства фінансів України «Про внесення змін до
Порядку оформлення аркуша коригування»

I. Визначення проблеми

З метою наближення митного законодавства України до митного законодавства ЄС прийнято Закон України від 22 серпня 2024 року № 3926-IX «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо імплементації деяких положень Митного кодексу Європейського Союзу», яким, зокрема, внесено зміни до статті 269 Кодексу.

Відповідно до частини першої статті 269 Митного кодексу України (далі – Кодекс) за письмовим зверненням декларанта та з дозволу митного органу відомості, зазначені в митній декларації, можуть бути змінені.

Відповідно до частини одинадцятої статті 269 Кодексу у разі, якщо декларування здійснювалося непрямим митним представником, внесення змін або відкликання митної декларації може здійснюватися з дозволу митного органу за письмовим зверненням декларанта або утримувача митного режиму.

Порядок внесення змін до митної декларації визначено в Положенні про митні декларації, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 21 травня 2012 року № 450 (далі – Положення про митні декларації).

Пунктом 33 Положення про митні декларації визначено, що за письмовим зверненням та з дозволу митного органу відомості, зазначені в поданій митному органу митній декларації, можуть бути змінені, зокрема шляхом доповнення.

Згідно з частиною другою статті 269 Кодексу внесення змін до митної декларації, прийнятої митним органом, допускається до моменту завершення митного оформлення товарів, транспортних засобів комерційного призначення відповідно до заявленого митного режиму.

Відповідно до пункту 37 Положення про митні декларації після завершення митного оформлення зміни до митної декларації за формою єдиного адміністративного документа можуть вноситися, зокрема, шляхом заповнення та оформлення митним органом аркуша коригування.

Водночас Кодексом та Положенням про митні декларації не визначено строки розгляду письмового звернення декларанта та прийняття рішення про надання дозволу на внесення змін до митної декларації після завершення митного оформлення.

Натомість пунктом третім Порядку оформлення аркуша коригування (далі – Порядок) визначено, що аркуш коригування складається у випадках, визначених пунктом 37 Положення про митні декларації, посадовою особою митного органу, яким здійснювався випуск товарів за митною декларацією, у строк, що не перевищує 10 робочих днів з дня реєстрації заяви декларанта у митному органі.

Однак факт реєстрації відповідної заяви в митному органі не свідчить про його обов'язок заповнити та оформити аркуш коригування.

Таким чином, з урахуванням норм частини першої статті 269 Кодексу та пункту 33 Пол

СЕД АСКОД
Державна митна служба України
№ 1/17-03/5.1/5971 від 19.09.2025
Підписувач Звягінцев Сергій Борисович
Сертифікат 3FAA9288358EC00304000000350E31003446DE00
Дійсний з 16.01.2025 14:48:24 по 14.01.2027 14:48:24

декларації з дозволу митного органу, заповнення та оформлення аркуша коригування має здійснюватися протягом 10 робочих днів з дня реєстрації заяви декларанта у митному органі після прийняття рішення про задоволення заяви.

З огляду на викладене наявна необхідність уточнення умов, при дотриманні яких здійснюється заповнення та оформлення аркуша коригування, які пропонуються визначити в пункті 3 Порядку, доповнивши його новим абзацом. Відповідно до норм абзацу другого пункту 46.1 статті 46 Податкового кодексу України митні декларації прирівнюються до податкових декларацій для цілей нарахування та/або сплати податкових зобов'язань.

Пунктом 50.1 статті 50 Податкового кодексу України встановлено, що у разі, якщо у майбутніх податкових періодах (з урахуванням строків давності, визначених статтею 102 цього Кодексу) платник податків самостійно виявляє помилки, що містяться у раніше поданій ним податковій декларації (крім обмежень, визначених цією статтею), він зобов'язаний надіслати уточнюючий розрахунок до такої податкової декларації за формою чинного на час подання уточнюючого розрахунку.

Водночас платник податків під час проведення документальних планових та позапланових перевірок (з урахуванням термінів продовження, зупинення або перенесення термінів її проведення) не має права подавати уточнюючі податкові декларації (розрахунки) до поданих ним раніше податкових декларацій з відповідного податку і збору за звітний (податковий) період, який перевіряється контролюючим органом (пункт 50.2 статті 50 Податкового кодексу України).

З огляду на викладене та з метою контролю за дотриманням платниками податків вимог пункту 50.2 статті 50 Податкового кодексу України та запобігання виправлення податкової звітності шляхом внесення змін до митних декларацій, які стосуються сум доплачених митних платежів, пропонується внесення змін до пункту 3 Порядку.

У разі необхідності виправлення відомостей, пов'язаних із доплатою або поверненням митних платежів, Порядок потребує уточнення з метою вироблення єдиного підходу до його застосування митними органами, узгодження з положеннями інших законодавчих та нормативно-правових актів, оптимізації процесу подання заяв.

Враховуючи положення статей 50, 54 Податкового кодексу України, під час виправлення відомостей, пов'язаних з доплатою митних платежів, крім основного виду платежу та штрафу може також сплачуватися пеня. Відповідно за наявності підстав пеня може повертатися з державного бюджету. Отже, необхідно відобразити зазначений вид надходження в пунктах 12 і 13 Порядку.

Відповідно до розділу III Порядку повернення авансових платежів (передоплати) і помилково та/або надміру сплачених сум митних платежів, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 18.07.2017 № 643, що зареєстрований у Міністерстві юстиції України 09 серпня 2017 року за № 976/30844, повернення з державного бюджету помилково та/або надміру сплачених сум митних, інших платежів та пені здійснюється за заявою платника податків (далі – заява на повернення коштів), разом з якою, зокрема, подаються виконавчий лист та/або рішення суду щодо скасування рішення митниці, яке

призвело до виникнення помилково та/або надміру сплачених сум митних, інших платежів та пені. Подання до митного органу платником податків кількох заяв (на повернення коштів та на оформлення аркуша коригування) для виконання судового рішення є недоцільним. У зв'язку з цим пропонується доповнити пункт 3 Порядку нормою щодо складання аркуша коригування на підставі заяви на повернення коштів.

Також у випадках, пов'язаних з доплатою або поверненням митних платежів, на сьогодні є невизначеним, яка дія митного органу повинна бути першочерговою: складання аркуша коригування чи здійснення доплати/повернення коштів. У зв'язку з цим механізми реалізації цього процесу в митних органах відрізняються. З метою уніфікації процесу оформлення аркуша коригування при необхідності виправлення відомостей, пов'язаних з доплатою/поверненням митних платежів, пропонується внести зміни до пунктів 12, 13 Порядку та визначити послідовність його заповнення: розділи I, II – після реєстрації відповідної заяви, розділ III – після здійснення доплати або повернення коштів.

Враховуючи викладене, виникає необхідність внесення змін до Порядку.

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	-	+
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання,	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	-

II. Цілі державного регулювання

Метою прийняття проєкту є актуалізація Порядку, недопущення прийняття необґрунтованих рішень при реалізації норм статті 269 Кодексу та забезпечення виконання положень статей 46, 50, 54 Податкового кодексу України.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Альтернативні способи досягнення цілей державного регулювання

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	Затвердити розроблений нормативно-правовий акт
Альтернатива 2	Залишити без змін (неприйняття проєкту наказу Міністерства фінансів України «Про внесення змін до Порядку оформлення аркуша коригування»)

* інших альтернативних способів не існує.

Слід зазначити, що альтернативного способу досягти визначених у розділі II цього Аналізу регуляторного впливу цілей державного регулювання, ніж прийняття проекту наказу Міністерства фінансів України «Про внесення змін до Порядку оформлення аркуша коригування», не існує.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

1) Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Прийняття проекту наказу Міністерства фінансів України «Про внесення змін до Порядку оформлення аркуша коригування» сприятиме збільшенню відповідальності посадових осіб Державної митної служби України, призведе до недопущення прийняття необґрунтованих рішень при реалізації норм статті 269 Кодексу та забезпечить виконання положень статей 46, 50, 54 Податкового кодексу України	Відсутні. Виконання регуляторного акта забезпечується в межах кошторисних витрат на утримання Держмитслужби та асигнувань, передбачених в бюджеті
Альтернатива 2	Відсутні	Відсутні

2) Проект наказу не впливає на сферу інтересів громадян.

3) Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання.

Станом на серпень 2025 року, на обліку в митних органах перебуває понад 200 тис. суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, які підпадають під дію регулювання цього проекту.

Питому вагу суб'єктів малого підприємництва вказати неможливо, оскільки проблема однаково впливає на всіх суб'єктів господарювання, що перебувають на обліку в митних органах згідно зі статтею 455 Кодексу, незалежно від рівня доходу.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Зменшення скасованих рішень митних органів щодо класифікації товарів згідно рішень суду та забезпечення виконання положень статей 46, 50, 54 Податкового кодексу України	Відсутні
Альтернатива 2	Відсутні	Відсутні

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці «Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта»)	витрати відсутні
Альтернатива 2. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці «Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта»)	витрати відсутні

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

1	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	4	Альтернатива 1 дає змогу повністю досягнути поставлених цілей державного регулювання без додаткових витрат для суб'єктів господарювання та держави
Альтернатива 2	1	Не дає змоги досягнути поставлених цілей державного регулювання

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Прийняття регуляторного акта забезпечить недопущення прийняття необґрунтованих рішень при реалізації норм статті 269 Кодексу та виконання положень статей 46, 50, 54 Податкового кодексу України	Відсутні	Найоптимальніша із запропонованих альтернатив, оскільки узгоджується із вимогами чинного законодавства
Альтернатива 2	Відсутні	Залишається ситуація без змін	Не дає змоги досягнути поставлених цілей державного регулювання.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	Альтернатива 1 дає змогу повністю досягнути поставлених цілей державного регулювання без будь-яких додаткових витрат для суб'єктів господарювання та держави	Проект наказу є підзаконним актом, який може потребувати внесення змін у разі змін відповідних норм законодавства.
Альтернатива 2	Альтернатива 2 не узгоджується із вимогами чинного законодавства	Відсутні

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Реалізація поставлених цілей державного регулювання забезпечується шляхом прийняття проекту наказу Міністерства фінансів України «Про внесення змін до Порядку оформлення аркуша коригування».

Проектом регуляторного акта здійснюється актуалізація Порядку оформлення аркуша коригування, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 06.11.2012 № 1145, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 листопада 2012 року за № 1995/22307.

Заходами, які необхідно здійснити для реалізації вказаних цілей, є:

- 1) погодження проекту наказу Державною регуляторною службою України;
- 2) прийняття проекту наказу Міністерством фінансів України;
- 3) здійснення заходів з опублікування прийнятого наказу.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні впроваджувати або виконувати ці вимоги

У зв'язку з тим, що програмне забезпечення заповнення митних декларацій супроводжується Держмитслужбою, реалізація проекту наказу не передбачатиме додаткових фінансових витрат.

Внесення змін до програмного забезпечення забезпечується фахівцями Державної митної служби України та Державної податкової служби України без залучення сторонніх організацій.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії проекту пропонується не обмежувати у часі, що дасть змогу розв'язати проблеми та досягти цілі державного регулювання.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

1. Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів, пов'язаних із дією акта – 0.

2. Дія акта поширюватиметься на всіх суб'єктів господарювання, які здійснюють декларування шляхом подання митному органу митної декларації за формою єдиного адміністративного документа відповідно до додатка І до Конвенції про спрощення формальностей у торгівлі товарами 1987 року.

3. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання з основних положень акта – 100%, оскільки проєкт регуляторного акта оприлюднено на офіційному вебсайті Мінфіну.

Додаткові показники результативності:

кількість скасованих рішень митних органів щодо класифікації товарів згідно рішень суду.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюється шляхом обробки та аналізу наявної інформації.

Базове відстеження результативності акта буде здійснюватися через рік після набрання чинності цим актом шляхом аналізу статистичних даних.

Повторне відстеження результативності акта буде здійснюватися через два роки з дня набрання ним чинності.

Періодичне відстеження результативності акта буде здійснюватися раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

У разі надходження пропозицій та зауважень щодо вирішення нерегульованих або проблемних питань, буде розглядатись необхідність внесення відповідних змін.

**В. о. Голови Державної митної
служби України**

Сергій ЗВЯГІНЦЕВ

«___» _____ 2025 р.